

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de opvolgingsdoorlichting van GO! basisschool De Wijze Eik Mariakerke te MARIAKERKE

Hoofdstructuur basisonderwijs

Instellingsnummer 3277

Instelling GO! basisschool De Wijze Eik Mariakerke

Directeur Miguel PLETS

Adres Eeklostraat 121 - 9030 MARIAKERKE

Telefoon 09-226.52.80

Fax 09-236.22.01

E-mail de.wijze.eik@pantarhei.be

Website www.dewijzeeik.be

Bestuur van de instelling GO! scholengroep Panta Rhei

Adres Ooievaarsnest 3 - 9050 GENTBRUGGE

Scholengemeenschap HORTA

Adres Ooievaarsnest 3 - 9050 LEDEBERG

CLB GO! CLB Gent

Adres Voskenslaan 262 - 9000 GENT

Dagen van het opvolgingsbezoek 03-12-2015

Einddatum van het opvolgingsbezoek 03-12-2015

Datum bespreking verslag met de instelling 03-12-2015

Samenstelling inspectieteam

Inspecteur-verslaggever Marc BOONE

Teamleden Johan KETS

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 HISTORIEK.....	4
2 TE REMEDIEREN TEKORT(EN)	4
3 ZIJN DE TEKORTEN GEREMEDIEERD?	4
3.1 Lager onderwijs: muzische vorming.....	4
4 ADVIES EN REGELING VOOR VERVOLG.....	8

INLEIDING

Dit verslag is het resultaat van de opvolgingsdoorlichting van de school door de onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap. Het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 geeft haar de opdracht hiertoe.

Als de school bij een doorlichting een beperkt gunstig advies kreeg, volgt na de periode, vermeld in het advies, een opvolgingsdoorlichting. Tijdens een opvolgingsdoorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de bij de voorgaande doorlichting vastgestelde tekortkomingen voldoende werden geredimeerd.

Het referentiekader dat de onderwijsinspectie gebruikt bij een (opvolgings)doorlichting is opgebouwd rond de componenten context, input, proces en output:

- context: de omgevingskenmerken en de kenmerken van administratieve, materiële, bestuurlijke en juridische aard die de school karakteriseren
- input: kenmerken van het personeel en van de leerlingen of cursisten van de school
- proces: initiatieven die de school neemt om output te realiseren, rekening houdend met haar context en input
- output: de resultaten die de school met haar leerlingen of cursisten bereikt.

Meer info over het CIPO-referentiekader vindt u op www.onderwijsinspectie.be.

Tijdens het opvolgingsbezoek verzamelt het inspectieteam bijkomende informatie via observaties, gesprekken en analyse van documenten.

De opvolgingsdoorlichting resulteert in een opvolgingsverslag dat bestaat uit een concluderend gedeelte en een advies.

Het concluderende gedeelte omvat de conclusies van de opvolging.

Het opvolgingsverslag eindigt met een advies dat betrekking heeft op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan twee adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve opvolgingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 HISTORIEK

Het vorige doorlichtingsbezoek vond plaats van 26-11-2012 tot 29-11-2012 en werd afgesloten met een beperkt gunstig advies. Vanaf 29-11-2015 moet de school kunnen aantonen dat tekort(en) die aan de basis lagen van dit advies, in voldoende mate werden geremedieerd. Dit verslag beschrijft in welke mate de school daarin is geslaagd.

2 TE REMEDIEREN TEKORT(EN)

- de erkenningsvoorwaarde '**voldoen aan de onderwijsdoelstellingen**'

Lager onderwijs - Leergebieden

muzische vorming

3 ZIJN DE TEKORTEN GEREMEDIEERD?

3.1 Lager onderwijs: muzische vorming

Voldoet

Via een sluitende bewakingsstrategie van de leerplannen, voldoet de school in ruime mate aan de resultaatsverplichting ten aanzien van de decretale eindtermen. Doorheen de lagere school is prominente aandacht voor een gevarieerd en gegradeerd opvoedings- en leeraanbod. De leraren bereiden hun muzische lessen voor op basis van een doordachte strategie. Binnen en buiten het muzisch leergebied betekenen horizontale en verticale samenhang een intentioneel streefdoel. De school investeert in de noodzakelijke gebruiks- en verbruiksmaterialen, evenals in de deskundigheidsbevordering van de leraren. Diverse evaluatievormen met bewuste inbreng van de kinderen voeden het zelfbeeld van de leerlingen. De onderwijsgevenden reiken voorbeelden aan van extra zorg voor kinderen die in meer of mindere mate muzisch getalenteerd zijn.

Curriculum	Na de schooldoorlichting van november 2011 heeft de school een
Onderwijsaanbod	meerjarentraject uitgezet om te voldoen aan de decretale voorschriften voor
<i>Referentiekader</i>	muzische vorming. Ze liet zich hierbij ondersteunen door de pedagogische
<i>Planning</i>	begeleidingsdienst, men stelde een schoolinterne werkgroep samen, ontwierp
<i>Evenwichtig en volledig</i>	een schoolontwikkelingsplan met strategische en operationele doelen, stelde
<i>Samenhang</i>	een gefaseerd stappenplan op, werkte samen met andere scholen van de
<i>Brede harmonische vorming</i>	scholengemeenschap, organiseerde klasbezoeken, ... Om het tekort weg te
<i>Actief leren</i>	werken trok een lid van de begeleiding in samenwerking met de schoolinterne
	werkgroep en de directie het innovatieproces.
	Op heden betekent het leerplan voor muzische vorming de leidraad van het
	muzisch aanbod voor de leerlingen. Daarnaast hanteren de leerkrachten
	diverse (vaak verschillende) naslagwerken uit de handel en vullen aan met
	onder andere info van het internet. Om het aanbod af te stemmen op het
	leerplan is een transparant sjabloon aanwezig waarop voor de vijf domeinen
	alle leerplandoelen afleesbaar zijn en die refereren aan de passende
	leeftijdsgroep van de jongste kleuters tot het zesde leerjaar.

Voor een visuele weergave van de (sluitende) bewaking wordt dit algemeen overzicht in sommige klassen gefilterd per graad én doorgegeven aan de leerkrachten van het volgende leerjaar.

De onderwijsgeveenden beschikken over een jaarplanning in relatie tot voornoemd bewakingsinstrument. Ze schenken de nodige aandacht aan een gevarieerd aanbod met een graduele opbouw voor elk van de domeinen doorheen de lagere school. De netgebonden begeleidingsdienst inventariseerde daartoe per domein en rits van mogelijke activiteiten. Leerlijnen werden uitgezet doorheen de lagere school, bv. rond mediagebruik, textiel, boetseren,... Zodoende kunnen we gewagen van een gediversifieerd aanbod gekoppeld aan een sequentiële opbouw. Behalve voor de verticale samenhang reiken leerkrachten ook voorbeelden aan van horizontale samenhang overwegend met de leergebieden Nederlands, ICT, mens en maatschappij evenals wetenschappen en techniek (wereldoriëntatie van weleer). Tijdens een jaarlijks project, schoolvieringen en extra murale initiatieven worden inhoud van diverse leergebieden op elkaar betrokken. Muzische vorming is hierbij prominent herkenbaar. We concluderen dat een muzisch brede harmonische vorming is ingebed in de huidig gehanteerde strategie, in het onderwijsaanbod en in de vastgestelde werk- en organisatievormen. Sporadisch wordt ook klas- en leerjaardoorbekend (binnen dezelfde graad veelal) gewerkt wat resulteert in een cumulatieve meerwaarde.

Tijdens meerdere bijgewoonde lessen stelden we vast dat doe-activiteiten vanuit de kinderen het vaak halen op kijk- en luisteronderwijs. In een aantal klassen leeft nog een meer -zij het goedbedoelde- directieve houding van de klasleerkracht, waarbij het eenrichtingsverkeer leerkracht - leerlingen de bovenhand heeft.

Om de vooropgestelde planning uit te voeren werd de onderwijstijd voor muzische vorming in de weekplanning aangepast: waar die tot voorheen afgestemd was op het minimum, neigt die nu in zowat elke klas naar het maximum op basis van de netgebonden voorschriften. Voor de dagplanning liggen afspraken vast waarbij behalve de duurtijd van de (muzische) lessen ook het lesonderwerp met domein, enkele operationele lesdoelen, vormen van differentiatie (inzonderheid voor Nederlands en wiskunde) evenals media worden genoteerd. Voor een evaluatie en reflectie aan het einde van de schooldag is ruimte voorzien... maar deze zagen we niet meteen ingevuld. Leraren beschikken over muzische lesvoorbereidingen die doordacht zijn uitgeschreven op basis van het vierveld 'waarnemen - verwerken - vormgeven - beschouwen' en met gerichte aandacht voor talige elementen.

Materieel beheer Uitrusting <i>Ontwikkelingsmaterialen</i> <i>Leermiddelen</i>	De leraren laten zich positief uit over de ter beschikking gestelde financiële middelen voor aanschaf van verbruiks- en gebruiksmateriaal. Sedert de vorige doorlichting werd het aanbod verrijkt. Heel wat didactische naslagwerken zijn aanwezig, waarvan sommige recent zijn aangeschaft. Een vestigingsplaats gebonden materiaalinventaris (met vindplaats) is in zeer beperkte en weinig functionele wijze aanwezig, bv. onder de vorm van een 'Aanvulling bibliografie' en een oplijsting van het materiaal voor het domein 'Beeld'. Een ontleensysteem blijkt in gebruik in de tweede vestigingsplaats, maar niet in de administratieve vestigingsplaats. Daar zijn overigens ook de muziekinstrumenten eerder slordig en weinig overzichtelijk opgeborgen. In elke vestigingsplaats is een muzolokaal en een mediatheek voorzien maar de inrichting, de functionaliteit en de sfeer verschillen erg van elkaar. Er zijn m.a.w. soms opmerkelijke verschillen bij de werking tussen beide vestigingsplaatsen. Een spiegelwand bemerkten we niet. De meeste leerkrachten beschikken over klasgebonden muzische bronnen, overwegend van de school. Voor de deskundigheidsbevordering maakt de school financiële middelen vrij voor het volgen van navorming op schoolniveau of op individuele vraag. De teamleden laten zich positief uit over de inschakeling en de effecten van de pedagogische begeleidingsdienst (o.a. pedagogische studiedagen), de werkgroep muzische vorming, het frequente intern overleg (personeelsvergaderingen), het graadsoverleg, de vele (in)formele momenten, ...
Evaluatie Evaluatiepraktijk <i>Evenwichtig en representatief</i> <i>Kindvolgsysteem</i> <i>Leerlingvolgsysteem</i> <i>Gericht op bijsturing</i>	De leraren reiken voorbeelden aan van formatieve en summatieve evaluatie. De eerste gebeurt onder de vorm van collaboratieve, peer- en zelfevaluatie. Het verwoordingsproces door leerlingen en leerkrachten is ingeburgerd. Per leerling is een portfolio in gebruik met de eigen kindrealisaties. Over de wijze van borgen en doorgeven wordt nog nagedacht, gezien het toenemend volume van de aanwezige documenten en van de leerlingwerken. Zelfevaluatie door de kinderen is sterk uitgebouwd middels aangepaste kijkwijzers voor de onder- en bovenbouw. Behalve de ordinale registratie middels emoticons beoordelen de kinderen zichzelf naar eigen talenten en verbeterpunten. Kinderen kunnen mekaar ook een pluim toeschrijven. De muzische realisaties zijn ook zichtbaar aan de klaswand (hoewel soms voor verbetering vatbaar) en in de gang. Het kan ook via de schoolwebsite, de eigen klasblog, een (klasoverschrijdend) toonmoment, ... Summatief gerichte evaluatie gebeurt hoofdzakelijk via de schoolrapporten. Daarrond liggen afspraken vast i.v.m. frequentie en wijze van registreren. We merken hierbij vrij grote verschillen van de ene tot de andere leerkracht. Toch worden ze vanuit een positieve ondertoon geschreven al dan niet gekoppeld aan haalbare tips. De minimale afspraken rond de rapportering kunnen best herzien en vastgelegd worden na gezamenlijk overleg. Er leeft de optie om een individuele 'talentenmap' voor de leerlingen te ontwikkelen. In het (digitaal) leerlingvolgssysteem kunnen de leerkrachten melding maken van het voortschrijdende beheersingsniveau en eventuele opmerkelijke muzische ontwikkelingen van de leerlingen, maar dat is niet meteen gebruikelijk. Leerkrachten verwoorden dat ze de verworven strategieën in verband met visie, aanpak, werk- en organisatievormen, evaluatiemethodes, ... binnen muzische vorming ook transferabel gaan toepassen bij andere innovatieve

processen... beslist een meegenomen, positief neveneffect!

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

Om een beeld te vormen van de evoluerende ontwikkeling van de kinderen hanteren sommige leerkrachten klaslijsten met deelvaardigheden, vaak van eerder technisch aard. Men verwijst ook naar de portfolio's. Voor een adequate begeleiding doorheen de leerjaren hanteert men per domein een vorm van 'kijkwijzer'. De verschillende benaming die men geeft aan elk van die kijkwijzers maakt het niet meteen transparant, zeker niet voor externe betrokkenen. Een uniformisering kan het nodige soelaas bieden. Muzische begrippen krijgen erin gerichte aandacht inzonderheid voor taalzwakke leerlingen, o.m. via de visuele ondersteuning. De fiches volgen de leerlingen in principe doorheen hun lagere schoolloopbaan. Voor het domein 'Media' is de kijkwijzer nog in ontwikkeling. De klasleerkrachten verwoorden initiatieven van hun eerste lijnszorg: symbooltjes bij een verkeerde bladligging, initiatieven om de uitingsdurf (bv. bij drama) op te voeren, het gebruik van de (digitale) metronoom bij kinderen met weinig ritmegevoel, knappe leerlingen vooraan de groep en geretardeerde kinderen achteraan zodat ze het goede voorbeeld kunnen nabootsen, ... Ook aan getalenteerde kinderen wordt gedacht, bv. door het gebruik van muzieknoten, digitale realisaties, de functie als groepsleider, ... Voor kinderen met foutieve fijnmotorische handelingen zijn aangepaste hulpmiddelen voorzien: scharen voor linkshandigen, grippers, voor een realisatie de kinderen zelf het materiaal laten kiezen dat ze beheersen, ...

De hulp van een zorgleerkracht, een gesprek tijdens een multidisciplinair overleg (MDO), contact met de ouders, toelichting tijdens de overgangsgesprekken... zijn mogelijk hoewel dit eerder een particularisme dan een verworvenheid is. Zo ook de inschakeling van additieve hulpverleners.

We concluderen dat het tekort voor muzische vorming is weggewerkt en dat de gehanteerde implementatiestrategie als voorbeeld mag gelden voor andere leergebieden. De inspectie wenst de teamleden daarbij alles succes!

**Inbreuk(en) op
regelgeving**

In de marge van dit verslag stelt de inspectie vast dat een oplossing is gegeven aan de verplicht weg te werken aandachtspunten aangaande de regelgeving, zoals vermeld in het doorlichtingsverslag van 29-11-2012. Het betreft de procedure voor het uitreiken van getuigsschriften, de bijdrageregeling door de ouders, het huistakenbeleid en het goedgekeurd nascholingsplan.

4 ADVIES EN REGELING VOOR VERVOLG

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor erkenning van tekort(en) zoals vermeld in punt 2 van dit verslag:

GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' voor het lager onderwijs.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Marc BOONE de inspecteur-verslaggever	Miguel PLETS de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	